

پرونده مذهبی

بنیان‌گذاران یا مصلحان بزرگ ادیان

به ترتیب تاریخ

حدود ۱۸۵۰ ق. م.	ابراهیم (بکتاپرستی)
حدود ۱۲۵۰ ق. م.	موسی (دین یهود)
حدود ۵۸۳ - ۶۵۰ ق. م.	زرتشت (دین زرتشت)
۵۲۰ - ۶۰۵ ق. م.	لائوتسه (آیین تائو)
۴۸۳ - ۵۶۳ ق. م.	بودا (آیین بودا)
۴۷۹ - ۵۵۱ ق. م.	کنفوسیوس (آیین کنفوسیوس)
۴۶۸ - ۵۴۰ ق. م.	مهاویره (آیین جین)
۳۰ ق. م. - ۴۰ ق. م.	عیسی مسیح (مسیحیت)
۶۳۲ - ۵۷۰ م.	محمد (اسلام)
۱۳۶۹ - ۱۵۳۹ م.	نیچیرن (آیین بودایی ژاپنی)
۱۵۳۹ - ۱۲۶۹ م.	نانک (آیین سیک)
۱۵۴۶ - ۱۲۸۳ م.	لوتر (مذهب لوتر)
۱۵۴۷ - ۱۳۹۱ م.	هنری هشتم (مذهب انگلیکن)
۱۵۶۴ - ۱۵۰۹ م.	کالون (مذهب کالون)

Les religions de l'humanité by Michel Matherbe, Criterion publishers, Paris, 1992 © Criterion, Paris, 1990. منبع:

برای مطالعه بیشتر

● دولت و مذهب

Spiritual authority and temporal power in the Indian theory of government

Ananda Coomaraswamy, Kraus, New York, 1942.

Religion and politics in the United States

Kenneth D. Wald, Congressional Quarterly, Washington, D.C., 1991, 326 pp.

Religion and political culture in Kano

John Paden, University of California Press, Berkeley, 1973, 461 pp.

Religions of immigrants from India and Pakistan: new threads in the American tapestry

Raymond Williams, Cambridge University Press, New York, 1988, 335 pp.

Law and revolution: the formation of the Western legal tradition

Harold J. Berman, Harvard University Press, Cambridge, Mass., 1983, 672 pp.

The crisis of Church and State, 1050-1300

Brian Tierney, University of Toronto Press, Toronto, 1988, 212 pp.

Churches and politics in Latin America

Daniel Lewis, Sage Publications, Beverly Hills/London, 1980, 288 pp.

Religion and nationalism in Soviet and East European politics

Pedro Ramet (ed.), Duke University Press, Durham, North Carolina, 1989, 516 pp.

Church and State through the centuries: a collection of historic documents with commentaries

Sidney Z. Ehler and John B. Morrall (eds.), Biblio and Tanner, Cheshire, Conn., 1988, 625 pp.

● بنیادگرایی

Islamic fundamentalism

Youssef Choueiri, Twayne, New York, 1990, 224 pp.

Fundamentalism

James Barr, Trinity Press, Valley Forge, Pennsylvania, 1981, 400 pp.

Fundamentalism and American culture: the shaping of twentieth-century evangelicalism 1870-1925

George M. Marsden, New York, Oxford University Press, New York, 1980, 320 pp.

● مذهب و سیاست

Global economics and religion

James Finn, Transaction Publications, New Jersey, 1983, 277 pp.

Iran: religion, politics and society

Nikki Keddie, Frank Cass, London, 1980, 256 pp.

The sociology of religion

Max Weber, Beacon Press, Boston, 1993, 384 pp.

History of political philosophy (3rd ed.)

Leo Strauss and Joseph Cropsey (eds.), University of Chicago Press, Chicago, 1987, 992 pp.

Religion and politics in the modern world

Peter H. Merkl and Ninian Smart (eds.), New York University Press, New York, 1983, 296 pp.

The social teaching of the Christian churches

Ernst Troeltsch, University of Chicago Press, 1981 (2 vols.)

Kings or people: power and the mandate to rule

Reinhard Bendix, University of California Press, Berkeley, 1978, 704 pp.

The political and social ideas of Saint Augustine

H.A. Deane, Columbia University Press, New York, 1966, 356 pp.

Religion and political conflict in Latin America

Daniel Levine, University of North Carolina Press, Chapel Hill, 1986, 266 pp.

The Church and the Left

Adam Michnik, (trans. David Ost), University of Chicago Press, Chicago, 1993, 301 pp.

● کلیات

The encyclopedia of religion

Mircea Eliade (ed.), MacMillan, New York, 1987, 17 vols.

New Catholic encyclopedia

McGraw-Hill, New York, 1967, 15 vols.

The Oxford dictionary of the Christian Church

F. L. Cross and E. A. Livingstone, Oxford University Press, Oxford, 1983, 1520 pp.

A dictionary of Hinduism

Margaret and James Stutley, Routledge, London, 1977, 372 pp.

A popular dictionary of Buddhism

Christmas Humphreys, Curzon Press, London, 1976, 224 pp.

The Encyclopaedia of Islam (New Edition)

E. J. Brill, Leiden, 1983-1994, 7 vols.

Encyclopaedia Judaica

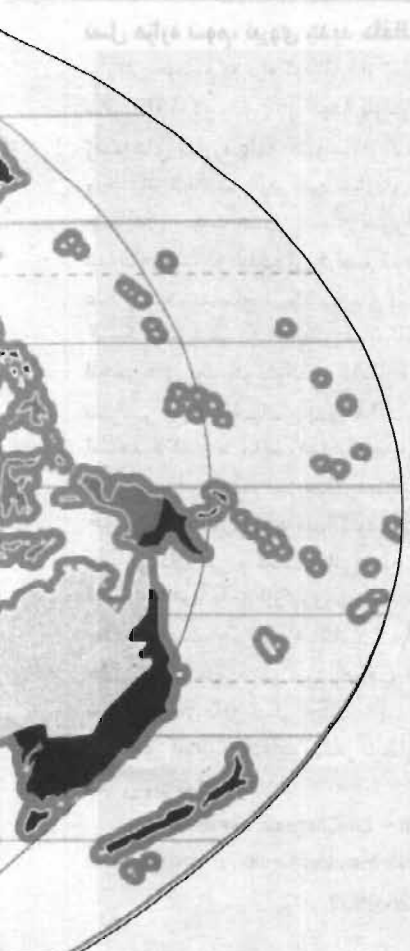
Cecil Roth (ed.), MacMillan, Jerusalem, 1972, 16 vols.

African religions and philosophy

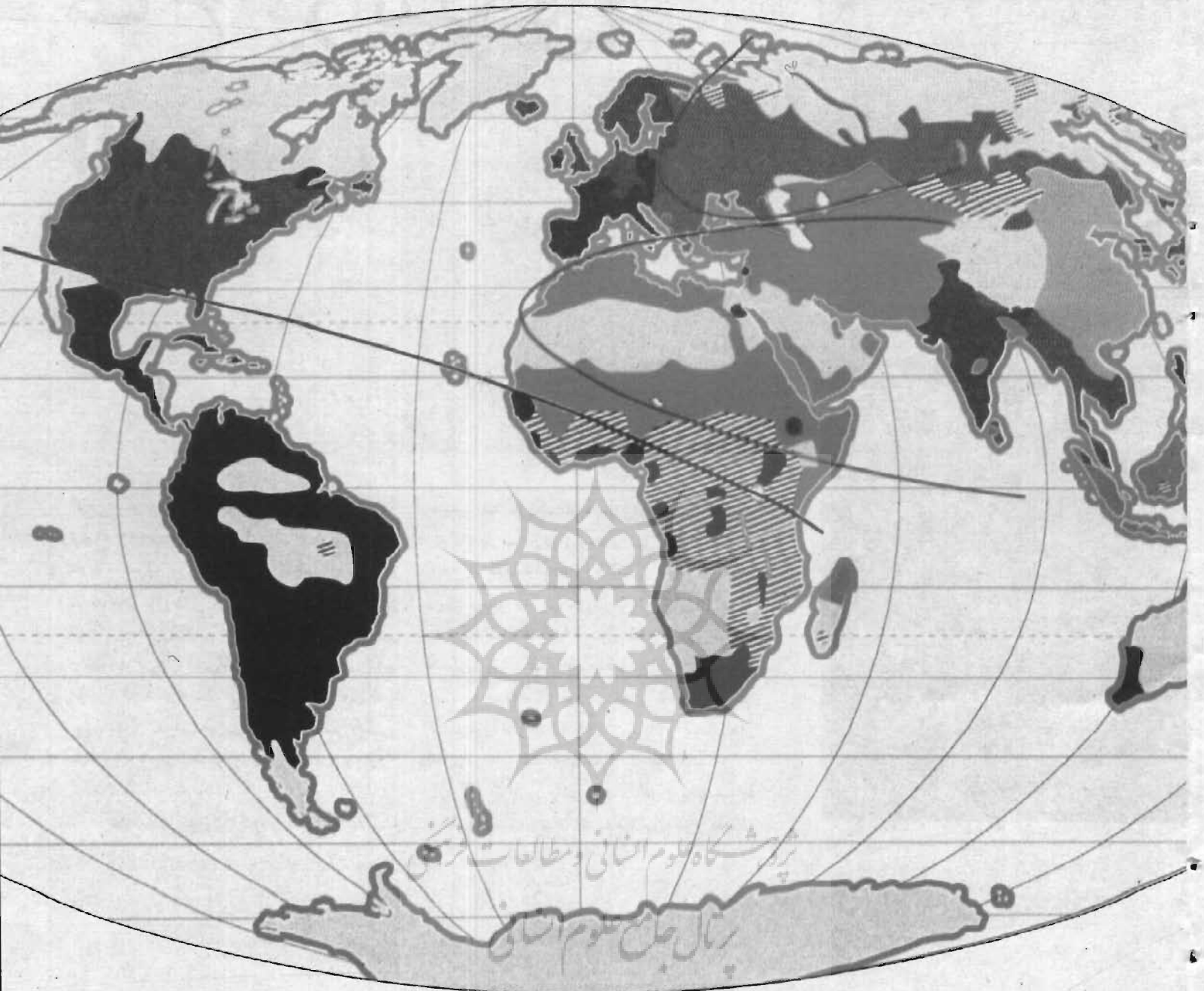
John Mbiti, Heinemann, London, 1990, 288 pp.

The world's religions

Stewart Sutherland, Leslie Houlden, Peter Clarke and Friedhelm Hardy, Routledge, London, 1988, 995 pp.

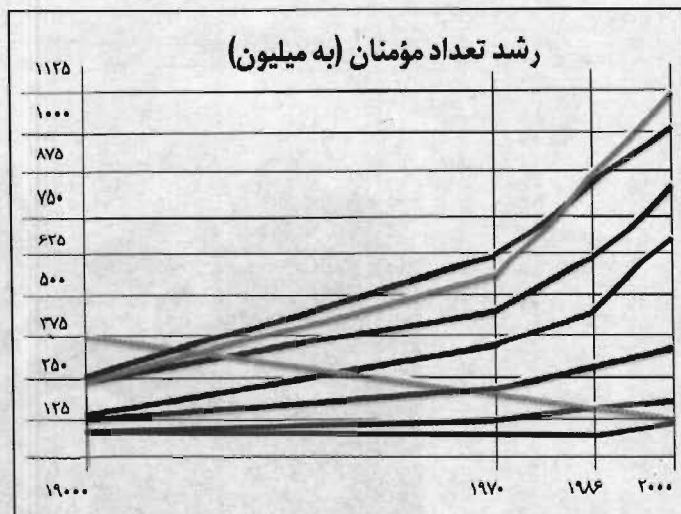

- کاتولیک‌گسیم
- پروتستان‌گسیم
- کلیسای ارتدوکس کاتولیک
- دین یهود
- اسلام
- هندوئیسم
- بودائیسم
- شیئتوئیسم و بودائیسم
- ادیان چین
- جان‌گرایی
- کلیسای آبتلی
- مناطق کم‌جمعیت

ادیان جهان

منبع: *Atlas des Religions*, Antoine Sfeir (ed.) © Plon-Mame, Paris, 1994.

(۱۲۴۱)، با حمله تاتارها به منطقه، کار متوقف شد. عاقبت بلاي چهارم، پادشاه مجار، تاتارها را از قلمرو خود راند، نظامی فتودالی برقرار کرد تا رفاه و امنیت به این سرزمین‌ها بازگردد و چند قلعه ساخت. در ۱۲۴۹ یک عمارت کاخ‌مانند رمانسک و در ۱۲۷۰ یک برج دفاعی به کاخ اسپیس افزوده شد.

سپس در قرن چهاردهم، لایوس اول، پادشاه مجارستان (۱۳۸۲ - ۱۳۴۲) تصمیم گرفت کاخ را به سبک گوتیک بازسازی کند. دو حیاط پهناور در داخل دیوارها احداث شد و این کاخ گسترش یافت و به یکی از ارکان نظام دفاعی مجارستان مبدل شد. پس از آن هر مالک این مجموعه بخشی به آن افزود. خاندان زاپوسکی، که اعقابشان هنوز عنوان موروثی «حاکم استان اسپیس» را دارند، نمازخانه الیزابت قدیس را به

از میلاد، مسکونی بوده است. در نخستین قرن میلادی، مردم اسلاونزاد شروع به ساختن شبکه مبتکرانه‌ای از دیوارهای گلی کردند که بقایای آنها هنوز برجاست. در اوایل قرن دهم قبایل مجار از کوه‌های اورال به ناحیه کاریات آمده، مقیم شدند و قلمرو خود را تا کوه‌های تاترا بسط دادند. اسلواکی به مدت هزار سال یعنی تا پایان امپراتوری هابسبورگ تحت فرمانروایی سلاطین مجار بود. آنها آثار بسیاری از خود بر جای نهادند که یکی از آنها کاخ اسپیس است. در آغاز قرن دوازدهم، برای سرکوب قیام دهقانان اسلواک و جلوگیری از هجوم اقوام خارجی، مجموعه استحکاماتی ساخته شد. از جمله یک برج (به ارتفاع ۲۲/۵ متر) که بر زمینی از لحاظ جغرافیایی نامناسب بنا شد و عاقبت فرو ریخت. کاخ اصلی، از قرن سیزدهم شکل گرفت، اما در

«بازسازی کاخ ده سال

به طول می انجامد و

حدود ۱/۶ میلیون دلار

هزینه برمی دارد.

ما بدون کمک بین المللی

به زحمت می توانیم

این مبلغ را تأمین کنیم.»

جمعی دانش آموز از جاده باریک

کاخ بالا می روند تا در باروهای

تماشایی و پرشکوه آن گردش کنند.

مجار، تاتارها را از قلمرو خود بیرون راند، نظامی فئودالی برقرار کرد تا رفاه و امنیت به این سرزمین ها بازگردد و چند قلعه ساخت. در ۱۲۴۹ یک عمارت کاخ مانند رمانسک و در ۱۲۷۰ یک برج دفاعی به کاخ اسپیس افزوده شد.

سپس در قرن چهاردهم، لایوس اول، پادشاه مجارستان (۱۳۸۲ - ۱۳۴۲) تصمیم گرفت کاخ را به سبک گوتیک بازسازی کند. دو حیاط پهناور در داخل دیوارها احداث شد و این کاخ گسترش یافت و به یکی از ارکان نظام دفاعی مجارستان مبدل شد. پس از آن هر مالک این مجموعه بخشی به آن افزود. خاندان زاپوسکی، که اعیانهاش هنوز عنوان موروثی «حاکم استان اسپیس» را دارند، نمازخانه الیزابت قدیس را به سبک گوتیک متاخر بنا کردند

و به استحکامات دو طرف دروازه اصلی افزودند. در سال ۱۵۳۱ کاخ اسپیس به دست خاندان هورتسو افتاد، که صاحب بزرگترین کارخانه های ریخته گری کشور بودند و عناصری از عصر رنسانس را وارد معماری این کاخ کردند. آخرین تغییرات توسط خاندان چاکی، یکی از ثروتمندترین خاندان های امپراتوری اتریش - مجارستان، به وجود آمد.

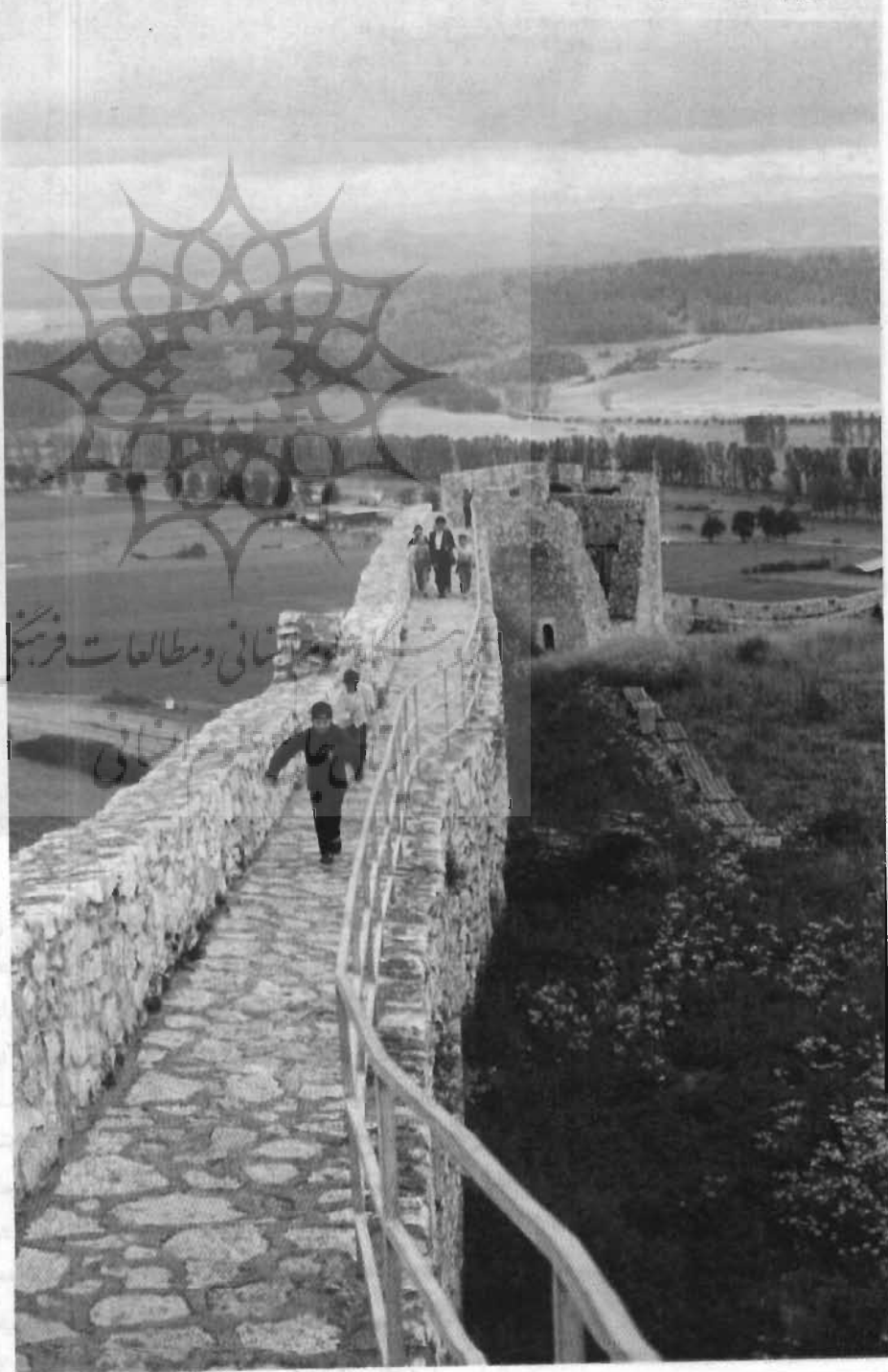
هنگامی که استفن چاکی در سال ۱۶۶۳ درگذشت، خویشان او به کاخ های هادکووچه و بیاکووچه در چند کیلومتری اسپیس انتقال یافتند. در کاخ اسپیس فقط یادگانی کوچک باقی ماند که پس از آتش سوزی کاخ در ۱۷۸۰ آن را ترک کردند. مردم محلی آنچه را باقی مانده بود غارت کردند و چوبها و پیکره های آهنی و سنگی آن را برای ساختن خانه با خود بردند.

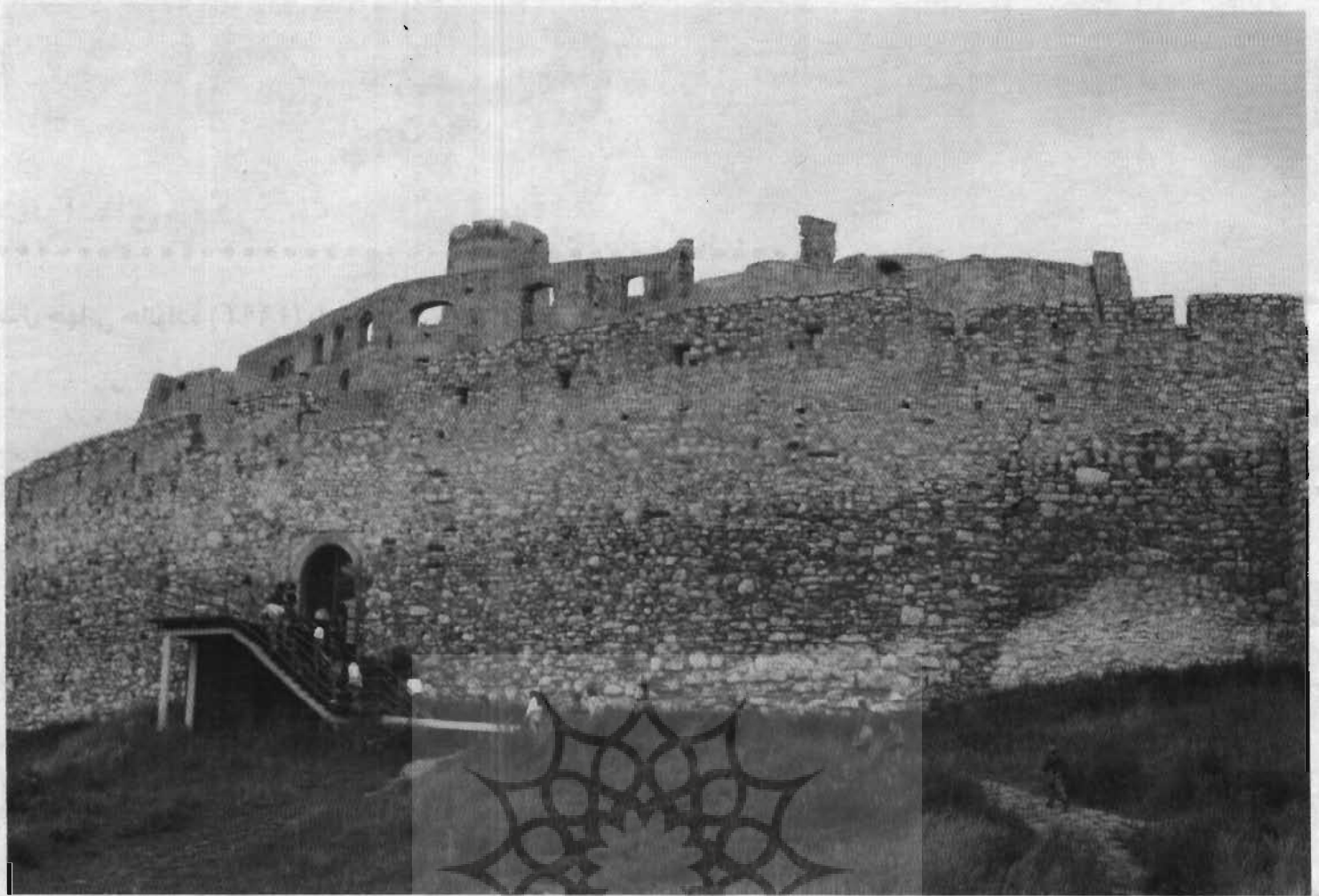
سالها گذشت، جنگ و غارت فروکش کرد و کاخ اسپیس از یادها رفت. فقط خرابه های متروک که شامل پیها و اسکلت کاخ بود باقی ماند. در ۱۹۴۵ پس از جنگ جهانی دوم، کاخ اسپیس که هنوز به خاندان چاکی تعلق داشت، از سوی جمهوری چکسلواکی یک اثر ملی اعلام شد.

در دهه ۱۹۷۰ بازسازی و حفاری های باستان شناسی کاخ آغاز شد، اما به علت هزینه زیاد چندین بار متوقف ماند و چند سال پیش کاملاً تعطیل شد. هنگامی که اسلواکی در سال ۱۹۹۳ استقلال یافت، از یونسکو تقاضا کرد تا سه محل تاریخی در منطقه اسپیس در فهرست میراث جهانی قرار گیرد. این سه محل عبارت بودند از: دهکده چوبی و لکولیتس، دهکده معدنی بانسکا استیاوونیت و کاخ اسپیس. این سه محل در دسامبر ۱۹۹۳ به فهرست میراث جهانی اضافه شدند.

«ما نیاز به تور بیست داریم»

اوا اسپالکووا، سرپرست موزه اسپیس، مسئول اداره کاخ است. او ما را در دفتر کارش در لوت، بر سر راه کلیسای جیمز قدیس، پذیرفت. خانم اسپالکووا توضیح داد: «ما حساب کرده ایم که بازسازی کاخ ده سال طول می کشد و حدود ۱/۶ میلیون دلار هزینه برمی دارد، و ما به زحمت می توانیم بدون کمک بین المللی این مبلغ را تأمین کنیم.» سال گذشته بخشی از باروی قلعه فرو ریخت و اکنون باید از آوار باقی آن جلوگیری کرد. اما این کار به علت زمستان بسیار سرد و بادهای شدیدی که در این فصل می وزد به تعویق افتاد. ما متوجه یک شکاف عمیق در دیوار دیگری که سنگینی باروی قلعه را تحمل می کرد شدیم. اوا در ادامه حرف هایش گفت «ما شدیداً به ورودی ناچیزی که تور بیست ها می دهند، نیازمندیم. حضور آنها موجب تشویق ما

باروهای باابهت و پرشکوه
قصر اسپیس.

میراث جهانی پیوسته به آن است. در دهکده جذاب زهرا، در دامنه تپه‌ای گچی، پلکانی به کلیسای قرن نوزدهمی روح‌القدس که دیوارهایی سفید و تمیز دارد، منتهی می‌شود. دیوارنگاره‌های نفیسی متعلق به قرون ۱۳ تا ۱۷، در فضای داخلی ردیف شده‌اند، که بدون تعمیر و محافظت، بر اثر پوسیدگی به کلی از میان خواهند رفت.

شهر کوچک اسپیسکی پودرادی در دامنه کاخ در ۱۲۴۱ توسط تاتارها با خاک یکسان شد، اما دو قرن بعد بار دیگر ساخته شد. این شهر نمونه بسیار خوبی از نقشه‌کشی شهری در قرون میانه است که یک کلیسای رمانسک و خانه‌هایی به سبک رنسانس قرن هفدهم نیز دارد.

اسپیسکا کاپیتولا که در بالادست شهر قرار دارد و اکنون جزئی از آن محسوب می‌شود، در اصل یک مجموعه مستحکم مذهبی و مسلماً از حیرت‌انگیزترین محل‌ها در املاک فنودالی قدیم بوده است. سرپرست قصر در دیر سن‌مارتین زندگی می‌کرد که اکنون چیزی از آن باقی نمانده است. بدرغم تهاجم تاتارها در قرن سیزدهم و یورش‌های گهگاهی بلغارها که ساکنان را به

ساختن استحکاماتی وامی‌داشتند که هنوز هم دست نخورده مانده، بسیاری از بقایای معماری مجموعه از آسیب در امان مانده است. درون یک ناحیه محصور در باروها، مجموعه‌ای پیچ در پیچ از خیابان‌های باریک تا کلیسای جامع سن‌مارتین به طرف بالا امتداد دارد. این کلیسای جامع که در قرن سیزدهم بنا شده و در طول سالیان تکامل یافته، آمیزه‌ای است از عناصر رمانسک، گوتیک، رنسانس و باروک. در ۱۸۱۹ نخستین کالج تربیت معلم در قلمرو سلطنتی مجارستان، در قصر اسقفی عمدتاً گوتیک مجاور، تأسیس شد. بیست و سه بنای فهرست شده این دهکده به کلیسای کاتولیک تعلق دارد و نیاز مبرم به تعمیر دارند، به‌خصوص خانه‌های قدیمی دو طرف خیابان اصلی که بیشتر آنها مخروبه‌اند.

جامعه بین‌المللی باید از کیفیت بی‌همتا و جهانی کاخ اسپیس و سه جایگاه وابسته به آن اطلاع پیدا کند. بدون کمک جامعه بین‌المللی این مجموعه بی‌همتای قرون وسطا و شاهکارهای هنر گوتیک و رنسانس داخل آن، روزی از میان خواهد رفت.

ادوارد بلیی Edouard Bailby

روزنامه‌نگار فرانسوی که خبرنگار هفت‌نامه اکسپرس و رایزن مطبوعاتی دفتر اطلاعاتی یونسکو است. وی نویسنده راهنمای مسافرت به کوبا (جنب ششم، ۱۹۹۱) و مجارستان (۱۹۹۱) است که از سوی انتشارات آرتو (پاریس) منتشر شده است.